

Yttrande
2022-12-13

Ärende nr: 1090/22

Yttrande angående – Undertecknande av stadga för EU-kommissionens mission för klimatanpassning

Yttrande

En av de miljöfrågor som har fått stor uppmärksamhet är utsläppen av växthusgaser som på sikt kan orsaka global uppvärmning. Kommuner ska alltid hushålla med ekonomiska resurser, rusta för alla typer av extremväder och i övrigt minimera all miljöpåverkan i den mån det är rimligt och försvarbart. Men kommuner ska inte investera gemensamma medel i klimatåtgärder av ren symbolkaraktär. Vi anser att det inte är den enskilda kommunens uppgift att delta i internationellt påverkansarbete på klimatanpassningsområdet. Därmed röstar vi för att avstå i undertecknandet av stadga för EU-kommissionens mission för klimatanpassning.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2022-11-04

Diarienummer 1090/22

Handläggare

Eva-Lena Torudd

Telefon: 031-368 04 14

E-post: eva-lena.torudd@stadshuset.goteborg.se

Undertecknande av stadga för EU-kommissionens mission för klimatanpassning

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Stadga för EU-kommissionens mission för klimatanpassning, i enlighet med bilaga till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, godkänns.
2. Kommunstyrelsens ordförande bemyndigas att underteckna stadga för EU-kommissionens mission för klimatanpassning, i enlighet med bilaga till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
3. Stadsledningskontoret får i uppdrag att ansvara för samordning och rapportering av EU-kommissionens mission för klimatanpassning.

Sammanfattning

Göteborgs Stad har bjudits in att underteckna stadgan för EU-kommissionens mission för klimatanpassning (Mission Adaptation to Climate Change, härnäst nämnt som missionen), efter det att stadsledningskontoret tidigare i år skickat in en intresseanmälan. Detta ärende avser stadens underskrift av stadgan samt uppdrag till stadsledningskontoret att ansvara för samordning och rapportering av missionen.

Missionen fokuserar på att stötta EU:s regioner, städer och lokala myndigheter i deras arbete att bygga motståndskraft mot klimatförändringarnas effekter. Målsättningen är att stötta minst 150 städer och regioner i att klimatsäkra deras verksamheter till 2030. Missionen ska bidra till genomförandet av EU:s strategi för klimatanpassning (EU Adaptation Strategy) genom att hjälpa städer och regioner att:

- Bättre förstå vilka klimatrisker som de står inför.
- Förbereda dem för klimatförändringarnas effekter.
- Testa innovativa lösningar för att bygga lokal motståndskraft.

Missionens stadga är inte juridiskt bindande men de städer och regioner som undertecknar den deklarerar sin villighet att samarbeta, mobilisera resurser och utveckla åtgärder för att nå sina målsättningar inom klimatanpassning. Undertecknare kommer att bli en del av en gemenskap, Community of Practice, som tillsammans nätverkar, delar med sig av sina erfarenheter och bjuds in till ett årligt evenemang för kunskapsutbyte. Under perioden 2021–2023 riktas finansiering om 370 miljoner euro (motsvarande närmare 4 mdkr) mot missionen inom ramen för EU:s forsknings- och innovationsprogram, Horisont Europa. Som medlem i missionen ges Göteborgs Stad indirekta fördelar i ansökningsprocessen till dessa utlysningar.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Eftersom missionen utgår från städernas och regionernas egna målsättningar inom klimatanpassning gör stadsledningskontoret bedömningen att stadens deltagande inte kommer att innebära något ekonomiskt åtagande för att genomföra specifika åtgärder. Stadens åtagande kommer innebära att en viss arbetstid tas i anspråk som stadsledningskontoret bedömer ryms inom ordinarie uppdrag.

Vidare kan missionen innebära ökade finansieringsmöjligheter, eftersom EU-kommissionen riktar medel till utlysningar inom klimatanpassning i EU:s forsknings- och innovationsprogram, Horisont Europa. Det förutsätter dock att Göteborgs Stad aktivt deltar i ansökningar, eftersom missionen inte automatiskt innebär finansiering.

I förlängningen kan deltagandet i missionen medföra kostnadsbesparande insatser för klimatanpassning av stadens fastigheter, infrastruktur och anläggningar. Dessutom kan staden som livsmiljö för medborgarna upprätthållas och utvecklas på ett mer hälsosamt och livsbejakande sätt.

Bedömning ur ekologisk dimension

Stadsledningskontoret gör bedömningen att missionens intentioner stämmer överens med stadens pågående arbete med att ta fram en process för en klimatanpassningsplan, stadens skyfallsöverenskommelse samt arbete med högvattenskydd och vattenorganisation. Vidare finns en koppling till intentionerna i Översiktsplan för Göteborg och dess tematiska tillägg för översvämningsrisker samt till Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021–2030.

Eftersom missionen tar avstamp i städernas och regionernas lokala förutsättningar blir det upp till Göteborgs Stad att bestämma vilka klimatanpassningsåtgärder som ska prioriteras inom ramen för missionen.

Bedömning ur social dimension

Missionen kan bidra i arbetet med stadens samhällsutveckling för socialt hållbar livsmiljö som ger bra förutsättningar för hälsa och bra livsvillkor. Då klimatanpassningen av samhället sträcker sig över en längre tidshorisont får insatserna viktig betydelse för en hållbar samhällsutveckling över generationer och kan bidra till barns och ungdomars framtidstro. Missionen kan ge staden möjligheter att i större utsträckning utveckla blågröna strukturer i utbyggnad av staden, vilket gagnar barns och ungdomars utveckling och ger medborgarna goda förutsättningar för ett socialt och hälsosamt liv.

I Göteborgs Stad pågår just nu ett arbete med att skapa metoder som ska öka medborgardeltagande i beslutsprocesser kopplat till klimatfrågor. Målet är att de framgångsrika metoderna integreras i stadens arbetsprocesser generellt. Koppling finns även till stadens arbete med Europas 100 klimatneutrala städer som arbetar för ökat medborgarengagemang. Arbetet är i linje med målsättningarna i missionens stadga, där städerna och regionerna åtar sig att vilja öka lokala klimatanpassningsåtgärder genom att involvera medborgare i de lokala beslutsprocesserna.

Bilaga

Stadga för EU-kommissionens mission för klimatanpassning (Mission Charter)

Ärendet

Göteborgs Stad har beviljats möjlighet att gå med i EU-kommissionens mission för klimatanpassning (Mission Adaptation to Climate Change). Detta ärende handlar om stadens undertecknande av missionens stadga samt uppdrag till stadsledningskontoret att ansvara för samordning och rapportering av missionen.

Beskrivning av ärendet

I september 2021 lanserade EU-kommissionen fem så kallade missioner för att hantera vår tids stora utmaningar inom områdena hälsa, miljö och klimat. En av dessa är missionen för klimatanpassning (Mission Adaptation to Climate Change, hädanefter nämnd som missionen). Trots alla fortsatta ansträngningar för att minska utsläppen och uppnå klimatneutralitet kan ett varmare klimat inte längre undvikas¹. Missionen fokuserar på att stötta EU:s städer, regioner och lokala myndigheter i deras arbete att bygga upp lokal motståndskraft för att anpassa till klimatförändringarnas effekter. Missionen ska också leda till en ökad genomförandegrad av målsättningarna i EU:s strategi för klimatanpassning (EU Adaptation Strategy) för 2030, genom att hjälpa städer och regioner att:

- Bättre förstå vilka klimatrisker de står inför.
- Utveckla metoder för att bättre kunna hantera klimatförändringarnas effekter.
- Testa nya innovativa lösningar.

Den övergripande målsättningen är att minst 150 europeiska städer/regioner ska vara motståndskraftiga till år 2030. I EU:s forsknings- och innovationsprogram, Horisont Europa, riktas medel till att finansiera utlysningar inom missionens arbetsprogram. Detta kompletterar annan EU-finansiering på området.

Den 14 mars 2022 bjöd EU-kommissionen in städer och regioner att skriva under missionens intresseanmälan. De städer och regioner vars intresseanmälan beviljas bjuds sedan in att skriva under missionens stadga. Genom stadgan deklarerar ens villighet att samarbeta, mobilisera resurser och utveckla åtgärder för att nå sina målsättningar inom klimatanpassning. Undertecknare kommer att bli en del av en gemenskap (Community of Practice) som tillsammans nätverkar, delar med sig av sina erfarenheter och bjuds in till ett årligt evenemang för kunskapsutbyte. Under perioden 2021–2023 riktas finansiering om 370 miljoner euro (motsvarande närmare 4 mdkr) mot missionen inom ramen för EU:s forsknings- och innovationsprogram, Horisont Europa.

Inom kommunstyrelseuppdraget, i budget 2022 har stadsledningskontoret att arbeta med påverkansarbete för statlig finansiering av klimatanpassningsåtgärder som till exempel olika former av översvämningsskydd. I nuläget finns möjlighet att söka statliga medel för översvämningshantering om totalt drygt 500 mnkr, för samtliga kommuner som delfinansiering av åtgärder. Uppdraget omfattar även påverkan för ändrad lagstiftning som stödjer klimatanpassningsarbetet. Staden undersöker löpande möjligheten att söka EU-bidrag och andra bidrag för finansiering av klimatanpassningsåtgärder. Som ett led i det uppdraget skickade stadsledningskontoret, å stadens vägnar, in en intresseanmälan till EU om att gå med i missionen. Stadens intresseanmälan har nu beviljats och under EU:s dagar för forskning och innovation (EU R&I Days) den 28 och 29 september 2022

---

¹EU-kommissionen (2022), hemsida: [Adaptation to climate change \(europa.eu\)](https://europa.eu)

meddelades att Göteborgs Stad har bjudits in till att skriva under missionens stadga. Stadgan (se bilaga) är inte juridiskt bindande, men innebär en deklARATION av att vara villig att samarbeta med andra samt mobilisera resurser och utveckla aktiviteter för att nå de egna målsättningarna inom klimatanpassning – med en strävan om att bli motståndskraftiga till 2030. Genom att skriva under stadgan kommer staden att få tillgång till missionens genomförandeplattform, som lanseras i början av 2023. Plattformen kommer att samla kunskap kring metoder och riskanalyser, goda exempel, resultat från senaste forskning och erbjuda städer stöd i hur denna kunskap kan matchas med deras lokala behov och utmaningar. Via plattformen kommer staden också att erbjudas rådgivning kring både offentlig och privat finansiering till klimatanpassningsåtgärder.

I EU:s forsknings- och innovationsprogram, Horisont Europa, har det i arbetsprogrammet för 2021-2022 riktats resurser mot utlysningar inom klimatanpassning i kluster 5 Klimat, energi och mobilitet. Arbetsprogrammet för missionen innehåller även riktade utlysningar med sista ansökningsdatum den 27 september 2022 och där staden valt att inte söka. I nästa års Horisont Europa (2023-2024) kommer det att presenteras nya finansieringsmöjligheter inom klimatanpassning.

Göteborg utsågs i maj 2022 till att delta i EU:s mission om 100 klimatneutrala städer. EU-kommissionen har tidigare uttryckt önskemål om att undersöka synergieffekter mellan missionen för klimatanpassning och missionen för klimatneutrala och smarta städer (Mission Climate-Neutral and Smart Cities).

Göteborgs Stads klimatanpassningsarbete

Missionen bidrar till och stödjer stadens arbete med klimatanpassning. De olika insatser som behöver vidtas både i närtid och över tid inom klimatanpassning för att uppnå en robust och hållbar stad länkar tydligt an till missionen som förväntas bidra genom sin form på olika sätt. Utöver kunskap och erfarenhet av klimatanpassning och främst då översvämningsrisker, värmebölja och skogsbränder, kan missionen även bidra finansiellt. Påverkans-effekten inom EU och även nationellt för att skapa förutsättningar för genomförande av klimatanpassningsåtgärder förväntas underlättas och påskyndas av missionen.

En viktig grund för stadens klimatanpassningsarbete är följande styrande dokument:

- Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021–2030 fokuserar på åtgärder för att minska effekterna från klimatförändringarna. Arbetet med klimatanpassning kopplar an till detta arbete, även om de behandlas i olika styrdokument. Speciellt relevant blir det att undersöka synergieffekter inom grön infrastruktur, vilket också är ett av de utpekade områdena som EU-kommissionen vill arbeta vidare med i missionen för klimatanpassning.
- Göteborgs Stads översiktsplan och dess tematiska tillägg för översvämningsrisker.

Inom ramen för Borgmästaravtalet (Covenant of Mayors for Climate & Energy 2030 targets), har Göteborg Stad åtagit sig att utveckla arbetet med klimatanpassning. I budget 2022 fick kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en klimatanpassningsplan för staden. Klimatanpassningsplanen ska bidra till att staden står rustad för ett klimat i förändring där stadens verksamhet och människors trygga livsmiljö och hälsa kan upprätthållas. En delrapportering i uppdraget (dnr 0120/22) planeras att tas upp på kommunstyrelsens sammanträde den 30 november 2022.

Målet med klimatanpassningsplanen är att samtliga berörda verksamheter inom staden och staden som fastighetsägare ska bedriva ett aktivt arbete med frågorna i syfte att löpande kunna ta in aktuell kunskap och arbeta proaktivt med anpassningsåtgärder. Klimatanpassningsplanen ska omfatta de åtgärder som är gemensamma och prioriterade för staden inom angiven tidshorisont. I linje med den nationella strategin för klimatanpassning (prop. 2017/18:163) ska planen ”aktivt möta klimatförändringar genom att minska sårbarheter och ta tillvara möjligheter”.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret bedömer att staden bör godkänna stadgan för EU-kommissionens mission för klimatanpassning. Detta för att öka möjligheten att utveckla i första hand stadens arbete med klimatanpassning och även för att öka möjligheterna för nationellt och internationellt påverkansarbete för att skapa förutsättningar för klimatanpassningsarbetet.

Missionens intentioner stödjer och ger förutsättningar i stadens behov av att utveckla klimatanpassningsarbetet och kan öppna upp nya sätt att skapa förutsättningar för främst genomförande av klimatanpassningsåtgärder både strukturellt, finansiellt, lagmässigt och samordnat.

Stadsledningskontoret har med hjälp av Göteborgs Stads Brysselkontor arbetat fram anmälan för missionen och Brysselkontoret kommer framgent att bidra med kompetens och kontakter i det fortsatta arbetet med missionen och klimatanpassningsarbetet.

Magnús Sigfússon

Eva Hessman

Direktör Samhälle och omvärld

Stadsdirektör

EUROPEAN UNION

EU MISSIONS

ADAPTATION TO CLIMATE CHANGE

Charter

Mission Adaptation to Climate Change

N.B. The Mission Secretariat will evaluate the commitment of regions and communities, such as local authorities, through replies and evidence provided in the [EU Survey](#). On this basis, regions and local authorities will be invited to sign the Mission Charter.

Why join the Mission?

By adhering to this Charter and the efforts deployed by the Mission Adaptation to Climate Change, your region will become part of a community of practice on adaptation to climate change and have the opportunity to network and share with other regions and communities in Europe.

An annual Mission Forum will stimulate dynamic exchanges, sharing of experience, take stock of the collective progress of achieving the Mission objectives, and contribute to steer its actions.

By signing the Charter, you will also gain access to the services of the Mission Implementation Platform that will be operational in early 2023. These will comprise:

- Help with accessing knowledge and methods on climate risk assessments;
- Access to best practice examples from other regions and information on the latest research results;
- Support with linking these examples and research results with local adaptation plans, roadmaps or adaptation pathways;
- Access to tools, examples and best practices for interacting and engaging with citizens;
- Advice on possible public and private funding sources for adaptation.

How can you be part of this?

Representatives from regions and communities, such as local authorities, will be the signatories of the Mission Charter.

The charter is non-binding. However, by signing it you declare your willingness to cooperate and align intents with other signatories, to mobilise resources and develop activities in your region to reach the adaptation goals.

Other entities, such as research institutions, businesses or non-governmental organisations may endorse the Charter to declare their support to the Mission.

More information

For more information, contact EU-CLIMATE-ADAPTATION-MISSION@ec.europa.eu.

Mission Charter

I, the undersigned, represent a region or local authority in need of adapting to climate change.

The authority I represent is committed to strive towards climate resilience by 2030.

The authority I represent is committed to boost regional and local adaptation efforts through involvement of citizens in the decision-making process and through stimulation of investments from public and private sources.

The authority I represent is willing to undertake some of the following actions to create the conditions to achieve climate resilience and to support the Mission Adaptation to Climate Change:

- Use the best available knowledge to carry out climate risk assessments in our region and make sure that everyone has access to the results;
- Use this knowledge to support citizens, entrepreneurs, scientists and policymakers in designing and undertaking actions for adaptation to climate change;
- Design trajectories by which our regions will become climate resilient by 2030;
- Involve citizens in decision-making and allow them to participate in testing or assessing different adaptation solutions;
- Mobilise resources and develop activities in our region to reach the adaptation goals
- Support demonstration and deployment of climate adaptation solutions;
- Participate in exchanges of experience and collaboration activities with other regions;
- Take stock of the collective progress of achieving the Mission objectives and contribute to adjusting its course and steer its actions.